

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 94 (7479) + 1993 жыл. Атырдых айыы 10 күнэ. Огуоурунньук + Сыаната 1 солк, 50 харчы.

ОТООХУН-83

ҮС СИРИНЭН КӨНӨН

Роман Степанович Барашков саяагаччылаах «Төгүргэстээх» бааһынай хайаайыстыбата быйылгы кыстаага 70-ча ынах сүөлүнү, 40-ча сылгыны кыстаптыта. Ааспыт сылга дойдуга от ууммакка, энээ атын оройуоннарга оттообуттара, сородун атыытыгар булдумуттара. Онон үгүс нөчөстү нөрсүбүттөрө. Бу дойдус коллективчиллэннээр хаар халыгынан уонна саас убуунуук тулуктиһан сылгытынан уу кэлээ, былырыынгыгытаабар быйыл ордук дыыл буолуон сөн этэ диир бүүрүмүү санаалаах хара сиргэ үнтэммиттэра. Сүөлүнэн эрэ нитилээч оттор дьон ол бабалара тээрэ ууруллан, санаалара түспүтэ, сүөлү аһылытын бэлэмнээһинигэ сыл ахсын кэллээна буолбут бааһынайдар диринг санаалароннооо, толкуйга ылларбыттара. Хайдах дьаһанан тыллыах ордон хаалар сүбэтин тобуларга түспүттэрэ. Наарын оморон, аны аһыга аллаастарыттан тугу даһаа ордорбокко дьукку салаата. Онон 10 нитилээх механизированнай аһардаах звенону тэрийэн танытаах содус хoduһалары аһытаттан өрүсүһан оттуу охсорго бһаарым.

мытара. Борт суналлыг
тэринэн, техникаларын та-
гынна охсон. Одьулуун
алаастарыгар сыйысары-
лыбыт сүрдэртэр мин-
биттара.

Энэ онуу оныгтаах үзэ-
лэнт Алексей Николасович
Петров сайлар. Бэрт ах-
саинаах адыах улахан
дыну сэргэ, отчуттара үн-
сүлэрэ—оволор. Кинилэр
Одүүлун эгэр баара-суо-
фа уонча оту чомчеллут-
тар. Онтукаларын 17 тон-
на курдук буолуу дэнэ
сабабалыыллар. Ошон от-
туур сирдэрэ бүтэн. Тыл-
тыгытта эгэр Дулбалаахы
арендада ыларга куйалли-
лаллар. Үлэһиттэр барыл-
лааһынарарын, быһыл
үрэхтэрэ суурдубут бу-
дан былыргыныгытааһар
арыыһа да өрдүк үнү. Дул-
балаахтара булчча үүнүт
лээбиттэн күтүктэрингэр
имиэһэллэр. Ол кынан ба-
ран ходоһата адыаһыны-
тан хомойоддор. Ону от-
тоототтот, эрэ Тылтыгыт-
та эгэр сирдэрэ бүтэр.
Дулбалаахтарыттан эмнэ
уонча оту ыларга суотта-
наллар.

— Үийл сүөһүгэ 90-ча
тонны дорооххой аһылыгы
бэлэмниир баҕадаах эти-
бит, сирбит-уопнут ну-
рааһаан нэдэттэ, — диир
звеньевой Алексей Нико-
лаевич. — Мун сатааттар,

бу өнгөр бэлэччэ олтуур
хoduнадаахыг буоллар.
Мань танынаа Мырыла
Амматыгар Тайга үрүдэр
кыра сирдээхит. Кинрэ
көрө сүлдүүбүттара үү-
пүүтэ муһаана суох үһү.
Ол эрэри сылгы атаары
анна буолуу дээммит ула-
ханныг диксинэбит. Он-
лук буоллаҕына алды-
тар, Ол нһин салыааччы-
быт Р. С. Варашков Нам
оройуонуттан сир көрдөһө
барбыт буолуохтаах. Са-
наа хоту сир булар
үчүтэй буолуох ээ. Бу
хoduнабытын бүтэрдэбит
да, күн даҕаны өрөөбөккө
Тайгабыт үрүдэр бары-
таахпыт. Роман Степано-
вич олтуур сир булан
излэдиинэ саймий хойута-
таҕына атырдыах нһин
ортотуттан аны өннө бар-
дахтыгына табыллар. Оһон
күн дыгт былдыбыт.

Ити үлэһиттэр эталла-
рын курдук, дойдута үс
сиринэн көһөн оттообут
харын тифчэһан аны төр-
дүһүн Нам оройуонутар
көһөргө күүһэллэхтэрэ.
Оһоҕо сарытыгар элбэх тү-
бү, тэрээһини наада. Бу
үлүтэрдээх сыһана күүһэтэ
үрдүү тулар кэмигэр
ойуону тайааны да төрө-
һүн баҕа хоту кыалла ох-
субат. Аны тым сирин
үлэһиттэрэ хамнастарын
ылыбатахтааҕа хас да күй

буолбут. Ити биһэр: Иккиһинэн, трансформалар уматыктара, орунуохтуур матарыһааллара улахан-нык кыпчылар. Онуоҕо эһи сыаналара дэлэбинэ дьон уйбат буола үрдээтэ. Туора улуус, атын оройуон дьонноро уматыктарыттан «бэрсалларын» бала-атаа да биллибэт. Баар, күн санналара кинэн «дун» ғылар күннээх даҕаны, буоллахтарына тизийи илдибит өрсөһүт-тарын ааһан, сыанатын ботуччу собуе доргутан ылааллара чуолкай. Аһы-лык бородуукталарын эмнэ дойдунарыттан хааччы-нахтарыта табыллар. Усу-һүнэн, ыраах сиргэ тех-ника алдыанчыта, саахал-ланычыта ханна барыай. Ол аһын үгүөххэ-сүк-түөххэ, минилэргэ барыс-таах өртүөнү туохха эмэ атаастаһахха, ытсыахха-барсыахха нэһэ.

Атлс оройгооног юмөн
отгоохун ити курдун бары
өртүнэн өрөсхуотлаах,
кычыттарыылаах буолар.
Ону «Төүгүргэстэх» баа-
һынай хайаавыстыбатын
отчуттара таба өйдүүлэр.
Ол иһин Тайга үрөбүтэн
хото сохустук оту ылар-
быт днэн баба санаалаах-
таа.

С. АЛЕКСЕЕВ

Нийслэлэндээ кууцалзан нөхүүтэ бийгнэ гэж мэт курус бэлэвтэвч болола. Бу Смоленский уобласна даганы чугастаагы кыранымса тахыттан куотан кэлэлээр. Онуоха үчүгэйэ — манна илээг сүрдэр бааллара, өсөө сорохторго дьа-уот нөсөрө. Холбоур, билигнн хаачхатанылдыбыт эппиэтэнэстэх табарыстыба буолан одорер Краснинский оройуон «Маяково» плезмзаводугар. Бу табарыстыба ааһан илэр проблемалары быһаарарга күнэг кыахтары ылла. Ол иһигэр тастан килдөччилэрн олохтоонун бопшуруос-тартыгар эмнэ.

Хайаһыстыбаны Казахстантан кэлбит, онно өр кылларга колхоз ырабылыһаныһын председатели-нэн үлэһэбит Михаил Гаврилович Коптелов салайар. «Маньководо» Прибалтикадан, Орто Азиядан, атын да сирдэртэн кэллилэр. Номнуо суурбэ ылаа одоон булла. Барыларыгар үлэ нөсөр. Сорохтор хааһы интэллэр, атыттар манна сана-куһуураны— саахарымай сүбүөнүлэни үүнүрэллэр, үбүстэр сүөһү инитигитэр бардылар. Кэллилэр, сүтүһүөн, туспа дымаларга олуксуйдулар, оһуруоттанылар, көтөх сүһүнэннилэр. Ыһата, тһаарыстыба минилэргэ бары өртүөн көмөлөһөр.

Снимокка: Владимир уонка Вера Долгопятонтар
дыа кэргэннэрэ «Маньчжова» сөбүлүүр дьарыкта-
рын буллудар—хаастары нигэн эрэллэр.

(РИТА—ССТА)

МАНТАН СИР
РЕФОРМАТА СУУНУО
ДУО?

«САНАРҮА» — ХАННА
ДА КҮҮТҮҮЛЭЭХ
ЫАЛДЫТ

ҮӨБЭЭ ВУЛУУ. Салбарын хэмнэ оройуон даяахтатан багилытан даяаланан өрүс угуурдаады нэллилмэнэр даяадталарын сурун специалистарыгар аемлуусторител эбээһинэнин эбии сукторилинна.

Билалык уюмга атын
оройуоннарга босхолому
землеустроиеллар үлэ-
диллэр. Специалистар
агдаларинан, землеустрои-
теллар эбээһинистарин
тын сиринизэбэ дьаһаата
экономистарыгар сүктэрин
сройуонна сир реформа-
тын түргэтэтиэ биллибит.

ЧУРАПЧЫ. Быстах тохтобод кэнинтэн сена мавстара Зинаида Трофимова салайааччылах «Сапары» агитбригада үлэтин савалышта. Агитбригада албох коллективтарга сарыпта. Сүөһү үлэниитэ да, очкуттар да буоллуннар, «Сапарыны» ханна баарар күүтүүдүөх ылдыт быһыһытынан көрсөллөр. Болтоноҕо, Хатылыта, Толоонно, о. д. а. сирдэргэ коллектив мустубут дьонно оройуон, республика сонуннарын кэлээтэ, концерт көрдөрдө.

СИА.

Хаанаайыстыбаларга сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин

АТЫРДЫАХ ЫШЫН 9 КҮНҮНЭЭБИ СВОДКА

Хайаанымсты бадар	үлэлиир кнһи аксаана	ол иһигэр хайаанымст. үлэһитэ	завона аксаана	охсуу (гектар)	кэҕийик (тонна)	сигээс (тонна)
«Мугудай»	98	98	12	1700	470	—
Субуруускай	74	71	5	1000	189	—
Хадаар	55	55	5	2500	166	—
Чакыр	81	42	6	697	279	—
Хатылы	90	60	8	1400	500	—
«Бахсы»	40	36	4	439	129	—
Арыылаах	36	36	4	300	100	—
Чалпара	63	49	7	520	405	—
Мырыла	33	33	5	638	319	—
«Миьндажаайы»	40	40	6	600	852	—
Табаарыстыбалар						
барыта:	610	520	62	9794	3469	—
Карл-Маркс	108	—	—	2970	494	—
Вилентин	88	—	21	942	184	—
Сыланг	450	—	—	1200	200	—
«Чуралчы»	61	—	—	262	119	—
«Тайвал» (Хадаар)	15	—	6	180	45	—
Бобомото (Хонтоото)	91	—	—	452	90	—
Хайахсыт	72	—	16	560	200	—
Баһыппай хайаанымстыбалара						
барыта:	885	—	43	6566	1332	—
Нэһилиэнньэт:	2448	—	—	5816	1280	—
Оройуон үрдүнэн:	3943	520	105	22178	6081	—

Ааспыт нэдиэлэбэ ку- бэтэ.

раан күннэр гурдулар. Оттоолуунга атын да улахан мөһөндөр сүөх буоллулар. Ичиниздэри надылдатсабыр охсуу 9666 гектарынан, көбүнүн 3345 тоннанан албах. Ол ийигэр табарыстыбалар 2059 тоннанан, баһынай хаһаайсытыбалара 675 уонна биридирэллээк дьон 611 тоннанан алдах оту чөмчөттүлэр.

Үгүс хаһаайсытыбалар былырынныгытаалар айылжас эттөнүүлэр. Холобуру, сыһарыла эмиз байаный хаһаайсытыбатынан оттообут «марллар» бу нэмэгэ 610 тонналаастара, быйыл ити 484 тонна буолла. Эмиз сыланнар 500 тонналааммыттар, быйыл 200 тонналаастар. Табарыстыбалартан Болтоно 556 Арпыллах 150 тон

Ити эрээри аялал сэт бу хэтинээри кордорууга ыралдынан ситиһиллэбэтэ. Ол курдук, былырын, отырдах ыйын 10 күнүнээри даниһынан, оройуон үрдүнэн 6376 тонна от көһүннүлүбэтэ, охсуу 26832 гектар этэ. Быыл көһүннөннө оттоохуну аахсыбатахха, оттоохунга 1630 киһи кыатыбыта. Ити иһигэр табаарыстыбаларга, совхозтарга 566 отчут баара. Быыл хаһаайыстыбалар көрүһүр араас, Ходуһада отчут да элбэх. Ол үрдүнэн оттоохун сиппук өнү-

ААБААЧЧЫ ЭТИН КИЛЛЭРЭР

Истээх Үрүйэнэн харыта онгоруобунг

Амма өрүс саясмы халаанын ууты харымта суох хочолору ыдаат, оттон харыы хастыы да сый буола-буола үөскүүр буолан, Амма хочото үгүстүк кураанньыр. Муус харымтын бэйэ онорон хочону угуттааныны толкуйдаабылпыт уонна үлэлэһэн көрүппүт өр буола да, баччааҥга диэри кыйбатыбыт. Амма кизгизлээн хочолорун ыдаатары толору туһамаҥка элбэх нөчөөккө табыллыбит. Онон бу хочолор оту толору кыстарынан бизралларын туһугар салгыы үлэлиирбит хайаан да наала.

Саас муус үрдүн хаара уушлан бүтэһинэ муус ыбыыт чардаат караланэ сытарын коробут, оттон ол чардааты уонна бэйэтэ тонмут мууһу тымиринэни аһыһыллаан кордоххо, чардаат өнүгүтүр тымир быдан дүрүтүк батары кинэр. Итинтэн көстөрүөн, халлаан тымныһын эмискэ тонмут муус бэйэтэ сыһаа тонмут муустааһар көпсөр-көйдүү тоңор буолан, саас-ны сыһыһымын тулуһу-туотун кырата дакаастапар. Арааһа, ити бири-ччиннээн ардахтатан, ууну халытан мууһу халы-наты уонна муус быһыт-тары огоруу туһаныһы-бат быһыһылах.

Амма мууһу дьылһытан
снбэстээн кыһын устата
70—100 см хамыгаан то-
гөр. Ити мууһу айһал-
һан бэйэтинэн халыҥатта-
рыһахха, ол иһин үс суол
һыһаман үлэни оноруох-
ха. Вастаһыта, муус хаары
күртэриҥ ыраастаах-
ха, бу һыһаман мууһу
түргэниһи уонна улахан-
нык халыҥаттары сити-
һиэххэ сөл. Иһаһинан,
муус хаары ыраахан ма-
тогунап, чингэтиэххэ. Бу
һыһа курдьэрдэстэр бы-
дан киһи сиргэ хаары кы-
таанахтык чингэтэри сити-
һиһэ, хаары төбөнөн кы-
таанахтык чингэтиһэр да,
сочоһон үчүгэй. Ол тыһан
баран мууһу тоһо халыҥа-
ты бидлиһот, хаар муус
үрдүттэн курдьэһлүһот
буолан, саас муус изби-
рөөһүнүн быһаардара
үчүөттаныахтаах. Үсүһү-

Ноогордтаагы «Синг» акционерный общества-аара кээмийдэх үүт зам-дун онгоруута ашигдасар. Агрегат улаанна суох— 24 ин. кеер сиргэ турар. Часка биер тонна үүтү астылар, пастеризованнай үүтү, чөөгөдү, сүөгэйи, творогү, прышны, сыры, бал дигээр дозаны онгоруу. Сыаната бал прара.

Синимонка: слесардар В. Нозыревская (ушата) уонна А. Михайлов үүт заводун монтажчылар, (РИТА—ССТА).

матарынан Амма бу ички нөһиджәктәре сүбәләрин тоблбон үлэлзбон нөрүүх-тәрин сөп этә дин санды-бын. Хаары чингәттин, ырастәдәһин үләтә очто улахана сүөх ороскуоту-нан оһоһудлуон сөп. От-тон үлә барыгытын түмү-әр харыы үсөнзән, хочо-лорго хойуу от ыбылы ан-һан үүнүн кәһнәтәдәһи, төһөлөһк быһагытә сөмсүөх этибигий. Очтотугар кы-һын иһкә-хас трактор үлә-ләбигитин динһа аһара тө-лөтүө этибиг. Бу үләттән оройуон да гуора турба-гыгар эһнәбиг.

Петр АРЖАКОВ,
«СО» общ. корр.
РАЙЧЫ СЭЛ.

СЭБИРЛЭХ

Хатын сэбирдэгийн күбүн, сэбирдах тохтубугуу киинэ хомуйар ордук табыгтаах. Сэбирдэгийн хомуйан сүеһү аһылыгын радионун байлгыахха сол. Тэтиэ сэбирдэз эмиз инэмтнэлэх вешестволарыан хатын сэбирдэгийн кэнинтэн киинэ миэстэз гүрар.

Сүөһүтэ сэбирдэби сиэтиэх иннинэ сиэктэстэнэр, сороҕор мээлэлээн бурдук эбитэр гранула оҥолулар. Кини аһылык быһылытынан туһатын үдэтэри сүөһү аһылыга буолар саахары, моченинаны абан бэриллэр. Нуормата сууккара манан буолар: ыах сүөһүтэ—7—10 кг сэбирдэх силлэһэ, 1—3 кг сэбирдэх мээктэтэ. 3—4 кг гранула. Түспүт сэбирдэхтэртэн бэлэмизиниллибит аһылык буһумтуота 50—60 бырыһын. Оттон аһылык единицатыгар таһаардахха, силлэһэ 0,21—0,23, мээктэтэ уонна гранулата 0,3—0,35 единицага тэннэлэр.

КИИПЭЛЭММИТ-ОТ

Ышлалаас оттовор минилэлэмнэгт от хас да тогта ордуқтаах. Ол курдуи, минил нээмэйинэн 2—2,5 тогта кыра, үчүгэйдик тудулар уонна тигиэргэ, талаһа тобыгастаах. Минин бэлэмнииргэ сүтүк адыбахтык тахсар. Сүөһүнү аһатарга таскайдаһына, үчүөтэ уонна нуорнааһына судургу. Минилэлэмнэгт оту бэлэмнииргэ күөх маассаны хoduһаа нуурдуулар уонна өссө активной вентиляция

Онон нтн этнглэр ным

КЫРА УЧАСТАК
КЫАҢА ЭМИЭ КЫРА

Мэлдэхэс. Бу урууку удахан Эришэ: Эришина аатынан совхоз биш кыры кырына улаастаа этэ. Бодомтуугу өрөгөйдөөн турдагына «кыралар» кыһал бааларын бүтүнүү сүжүтү, билбэт бөгө сир. Ол бөлгөт билингини снэринэз туруулаһан, санга дыһаанта-ланна. Салайым санга структуратын чингетэ биллэ эрдэ эрээри, маннаады дьон сорго ортолугар сэрэгэхсийин өтө цөөтөр.

Туох-ханыы миннэ,
сиргэ-уоһка, сыһыанга.
Уруксулуу, кинитэн туту-
дутаана үөрөмүт дьон би-
һыстынан, мантан манна-
ха диэри эһинэз диэн айаан
бэрбэт кыраһыт сирдэ-
рин сый-сым курдук тутан
үлэстэбиттэр. Ити былы-
рыы-быыл. Былыт өсөө
уларыаах. Ол курдук,
сойхос киин отделеһиета—
Холтоого үрэллэр сааһа
табаарыстыбаһы талан үлэ-
лээн иһэн, бу кэллэх бука-
тын да уларытан, «бааһы
найынан» барары ордер-
бут курдук буолбут. Онон
адьас даһаны бытарайаы-
га барбыттар. Быһата, би-

СНР РЕФОРМАТА

Лигин бу ырымы улаастак сир-үстө бүтүннүү көри-тэ чааһымайдарга үлэ-һиллибит.

Кинигэ түтүлүнтэмэ билигин да баар, ол салаа-та-дьон көмүлүүэлэригэ-тэи - нонүдлээбэттеритэн быһарыллар манна үгүс. Нэһиликтэрэ биэр. Сир комиссиятын председате-линэн Н. А. Филиппов, билигин Хонторо дааһал-татын баһылыта, бэйэти-тэн хаалап үлэтиэр. Ол кини комиссиятан манна Малдыахынга үс киби баар. Олортон биридэрин — Н. И. Корякины ытта көрсөн киһэтэбит Николай Ива-нович Омскайдаагы тыа хаһаайыстыбатын инсти-тутун бүтүрбит, медиора-тор идэлээх эбит. Совхоз-ка бу идэтинэн кылаабы-най специалиһынан эмнэ-лэтин сылдыбыт опытаал-киби. Билигин бааһыны хаһаайыстыбатынан бир

быт. Онон коммисси үлэ-
тигэр бикр тутаал киһилэ-
рэ, сирэ-уоту да билбэх-
тэлэр.

—Бирэгдэдэ бидырынь
оттообут сирдэрэ бидынь
чааһанайдарга үлэһэни-
ннээр. Табаарыстыба ий-
дэһиһаарал ахсын сирдэрэ
итинниг кээрэнэн бэрлэ-
дэн истилээр. Ойон чааһы-
найдарга да кээһин сир
сөөх буюлда. Маһын уотна
сорогоһо иннэе Холтоһону
нөнүөлээн сирдэмниттэр
да бааллар. Ол муһаган.
Оттон сирбит кыраһас,
тунйбоот. — динр киил.

Мнэстэдэ хэсэгчиллэрин-
нэн, бу кэлтэй буудуон
сөл эгээр, нэнлихэнтэрг
бир буолан, кинилэргэ
сир айдас кырата, кыра-
даа анныллалыбыт. Ого-
буулзах сирдэр үксэ хон-
тоодолорго барыгтар. Ма-
ралыкы үрээр албэх сэл-
лах от мнхылаахтарыгар
«бэйзэ» үеһэ диэкигэ,
уута-хаара, ходуһата суох
өртө тигистэ диэн сыана
быһаллар. «Куластай-
һынга кыйагтарыт үгүс

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

ОТЧУТТАРГА СУБЭЛЭР

туттуллар. Куһаланнык куурар албэх булкаастаах, намыһах уонна уу ылбыт сиригэр үүмүт оту киһи-пэллэр табыллыбат.

Кинпизлэххэ — днэри бары операциялар кыра оту баллэмизигэ маарын-нысаллар. тэлгэтэ эбэтэр субуулуу охсуу, анан саксатыны уонна субуулу оҥоруу. Ол кинпизтэн кинпиз-лээн баран хомуулан ыдыл-лар уонна ситэри куурур-гына дьаарыстаан кэби-һиллэр. Түүктэри сиргэ-ыттан ситэри куурубут буоллахтарынан хараллар сирдэрингэр таһан оттуу кэбиһиллэр. Итинник кэ-биһиллибит от чохчотун уһуна 20, көлүтэ 55 метр-тэн, үрдүгэ 18—20 түүк-тэн ордуу суохтаах. Кинп-излэммит от кэбиһиллибит биэр чохчотун уопсай маассата 40—60 тонна буолара сөп.

Ылан, хотууру тигиэтэйт-
тэн савалаан бинтин үстүн
тардан сытылышыбын.
Очотугтар хотуурум та-
тайбыптаагар ордун сы-
тыы буолар. Мавкин сы-
тылылаанынга эми үс-
түөрт эрэ мүнүүтэн ыы-
табын. Оттон төптэйиыга
төһөлөөх бириэмэ барарын
олчуттар бэйэлэрэ билд-
лэр.

Бу кэннэнтэн өт өхсөр
бор хотуурум бичин бэрт
кыра туорахтаах илгичин
ичинерэн эрэ биэрэбин.
Ой сайы хотуурум сы-
тырхайаан ннэр.

Н. ЩЕГЛОВ
(«Вестник агропрома»)

АВСТРИЯ ХОТУУРА

Билгийн тус сирингэр
Австрия хотуур элбэтик
тарвагна. Бу «Цвей Рин-
дер» дигэн марнаах
Австрия государственнай
знактаах хотуур Австрия

[illegible]

Хотууру атыллаһан бә
рән сытмылазбанна, тап-
тыббанна ыра оту охсубу-
гунан барылдыахтаах. Ки-
ил кылаанна оннук, онго

Буллубут, Элбэхтик от охсор киши биир сайымы мээдин таптайбанка да, сыттылаабанка да охсуон соп. Хотуур кэнники сыппастабына, аналгаах өтүбэни, кыстыгы, буруу-ну булан сыттымлыыр буолуохха, Ити гэрллэриниэн атын хотууру, быһабы да сыттымлыыр сатамнат. Араас ыстаалтан оҥоһуллубут атын-атын тизирдэри биир төрдүнүн сыттымлыыр сатамнатын, араас ыстааллар свойетво-ларын дайыһылара тус-туска буоладаларын саха мындыр дыоно өйдүүр буолуохтаахтар. Саха мын-дыр уустара, оннообор, бэйэлэрин тус-туска хо-туурдарын атын-атын кыс-тыгынан өтүбэнни, бу-рууһунан сыттылыыл-ларын умнар сатамнат. Хо-тууру таптайар кэмгэ кы-ра-кыратын биир тэнник охсуохха уонна охсуу сү-дө хотуур кылаанын туха-ры табыс-тэнтэ буоларын ситиһиэххэ наада.

Өснөгүн бу Австрия
утууһуннах хотуурутар
септөөхтүк сыйынаахстах-
ха, ниничи табатык тап-
тайдахха, сыгылаахтаха,
теңа эми уһун сыларга
туһалыан сеп. Бызыргы
Бушков хотуурдарынан 2-3
көдүүнэ нини туһанырын
өйдүүр сеп. Онон хотууру
сегорумтуолаахтын туһа-
ныахтары дигэ эрэнэбит.

Н. ИВАНОВ
«Рационализатор» ча-
стной торговли са-
мочинья
(«Калмык»)

Чурапчинская районная типография, Машинформпечати Республики Саха (Якутия), с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а»